

25. prosince: Slavnost Narození Páně – ve dne

VSTUPNÍ ANTIFONA Iz 9,5

Dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a dostal jméno: podivuhodný rádce.

Uvedení do bohoslužby

Z četných textů vánočních mší je zřejmé, že i vánoce, tak jako velikonoce, jsou svátkem našeho vykoupení. O vánocích stojí v popředí vtělení Božího Syna, jeho početí a zrození. O velikonocích jeho utrpení a smrt, především zmrtvýchvstání. Obojí svátky připomínají a zpřítomňují tajemství nezištného a nezměrného obdarování člověka Bohem, učiněného na základě Božího sebe zřeknutí se. Každý dar vyžaduje přijetí, jinak ztrácí svůj smysl. S přijetím je spojena radost, vděčnost a odpověď: závazek. Přijímáme Otcův dar? Jaká bude naše odpověď?

Nebo:

„Slovo se stalo tělem.“ Tato věta z prologu Janova evangelia je skutečným srdcem křesťanské víry. Věčné a božské Slovo vstupuje do prostoru a času a nabývá lidskou tvář a totožnost, takže je možné se přímo k němu přiblížit. Slova bez tváře nejsou dokonalá, protože neumožňují setkání v plnosti. Kristus je Slovo, které je u Boha a je Bůh, je věrným obrazem neviditelného Boha, dříve zrozeným než celé tvorstvo; ale je také Ježíšem z Nazaretu, narozeným v Betlémě, který chodí po cestách provincie na okraji římské říše, mluví místním jazykem a má charakteristické rysy židovského lidu a jeho kultury. Skutečný Ježíš Kristus s křehkým a smrtelným tělem, je historií a lidstvem, ale je také slávou, božstvím, tajemstvím, je tím, kdo nám zjevil Boha, jehož nikdo nikdy neviděl.

Nebo:

Vítám vás k pokračování toho, co jste začali včera večer. Když jste zasedli na Štědrý večer k večeři, když jste si dávali dárky, to byla také liturgie, rodinná liturgie. Teď zde v té vánoční liturgii budeme pokračovat. Pán Ježíš nás zve k radostnému stolování s ním. My mu chceme přinést dary své lásky, které zastupují každého z nás. I zde mezi námi se Boží Slovo stane Tělem, bude přebývat mezi námi, bude pokrmem naší duše. Přivítejme našeho Pána a nyní se dobře připravme na setkání s ním.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, tys obdivuhodně stvořil člověka, a s ještě větší láskou jsi ho obnovil; vždyť tvůj Syn se stal jedním z nás a má účast na našem lidském životě. Dej, ať my máme účast na jeho božství. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Uvedení do 1. čtení

Nyní si poslechněme, jak si příchod Mesiáše představoval starozákonní prorok: že se změní celý svět, až přijme za svého krále Boha pokoje. Jenže svět dosud pokojným světem není a my víme, proč.

Nebo:

Poslechněme si, jak si příchod Mesiáše představoval starozákonní prorok: Izraelité už nebudou prožívat sklíčenost z otrockého jha babylónské nadvlády, vždyť teď přichází jako Bůh panovník. Jeho vláda nepřinese útlak a chudobu, ale pokoj a plnost dobra. Celý svět se změní, až přijme za svého Krále, Boha pokoje. Jenže svět dosud pokojným světem není a my víme, proč.

Nebo:

Prorokova slova jsou prostoupena překypující radostí z nového Božího činu: Bůh se vrací k svému lidu, který je v troskách! Prorok nemůže téměř popadnout dech této veliké události, vždyť konečně přichází pro zubožený a utlačený lid pokoj, blaho, osvobození a spása. Je tedy důvod k radosti a společnému jáсотu. Izraelité už nebudou prožívat sklíčenost z otrockého jha babylónské nadvlády, teď přichází jako panovník sám Bůh. Jeho vláda nepřinese útlak a chudobu, ale pokoj a plnost dobra.

1. ČTENÍ *Iz 52,7-10 Všechny končiny země uzří spásu našeho Boha.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Jak je krásné vidět na horách
nohy posla, který přináší radostnou zprávu,
který zvěstuje pokoj,
hlásá blaho a oznamuje spásu,
který praví Siónu:
„Bůh tvůj kraluje!“
Slyš! Tvoji strážní pozdvihují hlas
a jásají spolu,
neboť vidí na vlastní oči,
jak se Hospodin vrací na Sión.
Radujte se a jásejte vespolek,

jeruzalémské trosky,
neboť Hospodin utěšil svůj lid,
vykoupil Jeruzalém.
Obnažil Hospodin své svaté rámě
před očima všech národů
a všechny končiny země
uzří spásu našeho Boha!

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 98,1.2-3ab.3cd-4.5-6 Odp.: 3c

Odp.: Uzřely všechny končiny země - spásu našeho Boha.

Zpívejte Hospodinu píseň novu, - neboť učinil podivuhodné věci. -
Vítězství je dílem jeho pravice, - jeho svatého ramene.

Odp.

Hospodin uvedl ve známost svou spásu, - před zraky pohanů zjevil
svou spravedlnost. - Rozpomenu se na svou dobrotu a věrnost - Izraelovu
domu.

Odp.

Všechny končiny země uzřely - spásu našeho Boha. - Jásejte
Hospodinu všechny země, - radujte se, plesejte a hrajte!

Odp.

Hrajte Hospodinu na citeru, - na citeru a s doprovodem zpěvu, - za
hlaholu trub a rohů, - jásejte před králem Hospodinem!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Záměrem autora listu Židům je povzbudit křesťanskou obec, aby v těžkých podmínkách pronásledování neochabovala ve víře. Tato obec se skládala převážně ze židokřesťanů, proto se autor často opírá o citace ze Starého zákona. V úvodu tohoto listu je slavnostní svědectví o Kristově důstojnosti a moci. On je plným Božím sebe sdílením se člověku, vždyť je definitivním Božím slovem, zjevením jeho slávy. Tato Boží sláva se po ponížení kříže opět projevila při Kristově povýšení. Takto oslavený Syn může přelévat Boží slávu na ostatní lidi a obdařit je novou důstojností.

Nebo:

V úvodu listu Židům je slavnostní svědectví o důstojnosti a moci Božího Syna. On je plným Božím sebe sdílením se člověku, vždyť je definitivním Božím Slovem, zjevením jeho lásky a slávy.

2. ČTENÍ Žid 1,1-6 *Bůh k nám promluvil skrze Syna.*

Čtení z listu Židům.

Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna. Jeho ustanovil dědicem všeho a skrze něj také stvořil svět. On je odlesk jeho božské slávy a výrazná podoba jeho podstaty, on všechno udržuje svým mocným slovem. Když vykonal očistu od hříchů, zasedl na výsostech po pravici Boží velebnosti a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje svou důstojností, které se mu trvale dostalo. Vždyť komu z andělů kdy Bůh řekl: ‘Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil?’ A dále: ‘Já mu budu otcem a on mi bude synem.’ A až bude opět uvádět svého Prvorozeného na svět, řekne: ‘Ať se mu klanějí všichni Boží andělé!’

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM

Aleluja. Zazářil nám posvěcený den, pojd'te, národy, a klaňte se Pánu, - neboť dnes sestoupilo na zemi velké světlo. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Po začátku listu Židům si budeme číst začátek evangelia svatého Jana. Do jakých obtíží se tu dostává lidská řeč, když se pokouší vyslovit nevyslovitelné: tajemství Boží lásky, tajemství Božího bytí.

Nebo:

Vtělení Boha představuje naprostý průlom v Božím sebe sdílení: Bůh se setkává s člověkem tváří v tvář. Je tu dar plného setkání. Toto setkání zprostředkovává člověku milost pravdy, milost Božího zjevení a dar patření na Boží slávu.

Nebo:

Janův prolog navazuje na starozákonní teologii o moudrosti, kterou zároveň překonává: Moudrost, Boží Slovo, je zde zcela jasně osobou, jež je rovná Bohu. Osoba Slova je Božím sebevyjádřením a sebesdílením. Bůh skrze Slovo vstupoval do rozhovoru s člověkem už od stvoření světa i po celé období dějin před vtělením. Vtělení však představuje naprostý průlom: Bůh se setkává s člověkem tváří v tvář. Je tu dar plného setkání. Toto setkání zprostředkovává milost pravdy čili milost Božího zjevení, dar patření na Boží slávu.

EVANGELIUM Jan 1,1-18 Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Začátek svatého evangelia podle Jana.

Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh.

To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.

V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila.

Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle.

Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.

Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha.

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.

Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o kterém jsem řekl: Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.“

Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišla skrze Ježíše Krista.

Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten o něm podal zprávu.

Slyšeli jsme slovo Boží.

DIV VÁNOC

Evangelista svatý Jan vkládá svůj úžas nad největší a nejmimořádnější událostí lidských dějin do slov: „A Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi!“ Ano, je to úžasné, že Boží láska se nás ujala, vzala na sebe naši lidskou bezmocnost. Že sám Bůh přichází, aby nás spasil a zachránil. A tento lidský úžas nad divem Boží lásky v Kristu, ten u věřícího člověka od století ke století nijak neslábne, ba naopak, stále více roste, čím hlouběji se člověk umí zamýšlet sám nad sebou, poznávat sebe a svět kolem sebe.

Kolik malířů se pokoušelo zachytit setkání nebe se zemí v betlémských jeslích. Kolik básníků se vmýšlelo citlivým srdcem do té chvíle, která začínala tak skromně a tak nenápadně. Církev prvních staletí o Betlém, o jesličky, o Kristovo narození také moc nedbala. Slavení narozenin jí bylo vůbec proti mysli. Mínila, že za slavení stojí až to, co kdo teprve udělá. Že samo narození ještě nic neznamená. V Bibli slaví narozeniny jen pohan faraón a vrah Herodes. Hodina zrození, která stojí za pozornost, to byla hodina tělesné smrti: druhé zrození k věčnému životu v nebi. Ale jako si Duch svatý dovedl vzbudit svědky Kristova narození o těch prvních narozeninách, tak Duch svatý znovu a znovu probouzí vyznavače, kteří hlásají právě toho Krista, který se narodil v chudobě. Ve čtvrtém století už začínají i v Římě slavit svátek Narození Páně. A použijme vidění básníkovy srdce k vyjádření, jak Boží Duch o vánocích mezi lidmi působí.

„Vstávají ze snu pastýři - a díví se a žasnou. - A bez váhání zamíří, kde vidí hvězdu jasnou. - Nad holým chlévem z kamení, co hledí dolů k městu, - hoří tam Boží znamení a ukazuje cestu. - Svolává k chlévu ze všech stran i anděly i lidi - A kdo má srdce dokořán, každý to světlo vidí. - A kdo má srdce dokořán, ten slyší z nebe zvony. - Sbíhá se, sbíhá ze všech stran - těch srdcí milióny. - A pokud časem bude čas, a srdce otevřená, - budou se sbíhat zas a zas - a padat na kolena - před krále věků v jeslích - a zpívat s celým světem: - „Bud' sláva Bohu v nebesích a pokoj Božím dětem.“

Div vánočního zrození ve chlévě z chudé lidské maminky, to není jen líbivý rámeček naší křesťanské víry. Je podstatnou částí naší víry v Krista. Pravda, po staletí křesťanstvo plývalo své síly dohadováním, jak je Ježíš lidský a zda Boží Syn, není pouze Boží dítě - a lidský syn jen zdánlivě. - Zda půl na půl; než došlo k přijetí biblické zvěsti, že je to cele člověk a cele také Boží Syn. Že není naším úkolem toto tajemství vysvětlit, ale že máme přijmout jeho důsledky pro nás a radovat se z toho: Tento náš lidský bratr chce i nás pozvednout na Boží děti, na královské děti Božího království, na šťastné děti milujícího Otce. Tak to také chápe básník v pokračování své vánoční meditace: „Ó Panno panen, věži bílá, kterou lid v písních velebí, - na zemi žebračkou jsi byla, královnou teď jsi na nebi. - Když klepala jsi u všech dveří - a všude oslyšen tvůj hlas, - podobná plaché štvané zvěři - pod srdcem poklad skrývalas. - Ted' my jsme prosebníci bédní - před chudým trůnem ze slámy. - Synáčka svého v klíně zvedni, at' smiluje se nad námi!“

Div vánoc - z mnoha stran se o něm dá přemýšlet, hloubi nedomyslíš, jeho radosti nevyčerpáš nikdy do dna. A ku podivu: Nejhloběji se do tohoto tajemství Boží lásky noří prostý údiv a dětská radost starých vánočních lidových koled. On už svatý Augustin tohle tušil, když říkal, že nejhlubší teologií není teologie rozumu, ale teologie prostého srdce. A touto dětskou

teologií srdce znějí i závěrečné verše básníka, jímž vedeni přejdeme od betléma k jeslím našeho oltáře, od dřeva jeslí k dřevu golgotského kříže, k večeřadlu a hostině Památky Páně: „Ježíšek malý, ještě dítě - hrobový kámen odvalil. - Ručkami v slámě plete sítě, aby v ně duše nalovil. - Maličké tělo Krista Pána - a svatá rosa krve v něm, - budou nám jako svatá mana - na věky věků pokrmem.“

JEŽÍŠ - ČLOVĚKEM PRO TEBE

Vánoční Jezulátko je obklopené tajemstvím a divy. Ale přes všechny andělské zpěvy, přes všechny tajemné události kolem jeho narození, přes to všechno tu začíná žít člověk. Člověk, teď ještě jen človíček, který má jako každé lidské dítě hlad a žízeň. Jak poroste bude poznávat lidskou radost a lidský smutek. Bude čínorodý a unavený. Bude cítit bolest jako my, pozná strach ze smrti. Jako my půjde životem mezi mnoha nepřáteli a málo přáteli. Nebude lichotit mocným a zlým. Co bude říkat a dělat, bude plné lásky. Jeho kázání, ať budou o čemkoli, budou se vždy zabývat jen jedním: Tebou! Budou tě znovu a znovu vyzývat, aby ses neuzavřel do sebe, nežil jen pro sebe, ale aby ses otevřel pro druhé, abys žil pro druhé. Jeho spory s lidmi budou časté a budou mít různé příčiny, ale v podstatě při nich půjde vždycky jen o jedno: Zda člověk je tu pro předpisy, nebo zda předpisy jsou tu pro člověka. S hříšníkem tento Ježíš nikdy neztratí trpělivost. Dává mu čas a novou šanci. Více chce dosáhnout milosrdenstvím než tvrdostí. Tak to dělá láska. Až toto dítě vyrostе, bude se stýkat s hříšnými lidmi, bude se na cestě zastavovat se žebráky, bude sloužit chudákům.

Tento Ježíš bude žít jako člověk pro druhé. Ale teď, teď je Ježíš ještě novorozeně. Teď se dítě Ježíš vydává do rukou lidí. Co s ním budou lidé dělat? Z lidí tehdejších, z jeho současníků, se o něj zajímá málokdo. Přichází na svět v noci za městem, v chudobě mezi zvířaty a žlabem na krmení dobytka. Tuhle slámu a chlív mu nezávidí nikdo, ale má maminku - takovou maminku, kterou mu mnohé děti mohou závidět. Děti to neměly všechny dobré ani tenkrát, nemají to všechny dobré ani dnes. Zvířata jsou hýčkána, děti jsou bity. Je tu jen jedna šance, aby lidé se učili a naučili chovat lidsky. A to je šance dnešní, ta vánoční. Škola něžné matky Marie, škola pečlivého otce Josefa. Škola Mariina syna Ježíše. Ježíš se stal člověkem pro tebe. Bratře, sestro, staneš se i ty člověkem pro druhé? Odpovězme na tuto otázku každý sám ve svém srdci nyní při obětní hostině.

MEDITACE

Malé dítě v jeslích patří neodmyslitelně k poezii vánoc: pohled na Ježíška takřka samo sebou vyvolává v nás pocity něžnosti a dojetí. Bylo by možné zůstat u těchto hezkých pocitů, u romantické nálady: koneckonců mnoho lidí se spokojuje jen s navozením této sváteční atmosféry. I to má svůj smysl a odpovídá určité lidské potřebě po krásném prožití svátku, ale je to málo: jesle nám říkají něco víc. Na první pohled se Ježíšek nijak neliší od ostatních novorozeňat: legendy a lidové tradice by mu rády připsaly zázraky a neobyčejné projevy, ale evangelium je mnohem střízlivější. Je to dítě jako každé jiné, ničím výjimečné. Až na to, že se kolem něj děje něco zvláštního: pastýři se na něj přicházejí podívat, hvězdopřítel z východu mu přináší vzácné dary. A to není vše.

Pastýři vyprávějí o tomto obyčejném dítěti zvláštní podivuhodné věci. Zvěst o něm se rozšiřuje: je to dávno vytoužený Davidův syn, Zachránce Izraele a celého světa, ba dokonce samotný Boží Syn, který se vtělil a vtělil se pro nás. Toto dítě je dáno nám. Jeho jméno je Emanuel, Bůh s námi: Bůh se natolik angažuje pro nás, natolik je s námi solidární, že přijímá náš úděl. Stává se člověkem, aby nám byl bližší. Bere na sebe všechno to, co patří k našemu životu: v dítěti se stává dokonce křehkým, slabým a zranitelným. Natolik se Bůh zbláznil kvůli člověku, tak mu chtěl být blízko.

Bůh tedy nepřistupuje k nám s mocí a slávou, ale ve slabosti. Abychom se ho nebáli. Abychom před ním neutíkali, zdrceni Božím majestátem. Malý Ježíš je skutečně Bůh pro člověka: je to Bůh s lidskou tváří, pro nás přijatelný. Nemusíme se obávat, zda můžeme přistoupit k tomuto dítěti, nemůže nám ublížit. Neohrožuje nás. Může se k němu blížit mocný i slabý, chudý bezdomovec i bohatý obchodník, hříšný nebo ctnostný. Pro každého je toto dítě přijatelné a blízké. Malý Ježíš nám ukazuje, že Bůh není pro nás nebezpečný. On je na naší straně, pro nás. Bůh sám nás sice o tom opakovaně ujišťoval slovy, ale nyní dává viditelnou záruku své náklonnosti. Je to hmatatelná náklonnost, vždyť Bůh se k nám sklonil a přijal náš lidský život, a to zcela. V malém Ježíši se Bůh zjevuje jako Bůh na míru člověka, dosažitelný každému bez rozdílu.

STAŇ SE ČLOVĚKEM !

Bůh se stal člověkem. Proč vlastně? Zřejmě proto, abychom my lidé zůstali lidmi, abych i já se stal člověkem! Nad našimi betlémy by vlastně měl být nápis: „Lidé, dělejte to jako Bůh: staňte se lidmi!“ Takhle psal svému biskupovi mladý křesťan. A dopis končil: „Vy jste se stal biskupem, Bůh se stal člověkem. Dokážete jít ve stopách Božích?“ A onen biskup nad tím dopisem dlouho přemýšlel. Uposlechněme dnes výzvu toho mladého

křesťana a představme si ten nápis nad naším betlémem: „Dělej to jako Bůh, staň se člověkem!“ Ale nač takovou výzvu, copak nejsme lidé? Ne docela, jinak by se nedělo tolik nelidskostí v našem světě. A zdá se, že těch nelidskostí rok od roku spíše přibývá, než ubývá. Nelidskost je v nás, kolem nás, ve světě. Nemusím je nijak vypočítávat, každý z vás o nich ví.

Co se to děje se světem? Co jsme se namluvili o pokroku lidstva a k čemu ten pokrok pokračuje? K stále větší lidskosti nebo k stále větší nelidskosti? Co jsme se namluvili o seberealizaci a teď vidíme, že spějeme spíš k sebezničení. Nejnebezpečnějším nepřítelem člověka je člověk. Není už daleko den, kdy lidstvo bude muset volit mezi sebezničením nebo kleknutím na kolena. Buď se lidé naučí pokorně padat na kolena před Bohem, uznávat a zachovávat Boží řád a podle řádu Boží lásky jednat, nebo se zničí.

Vraťme se ještě k betlému. Víte, jak to vypadá ve skutečném Betlémě v Palestině? Žádná obrovská brána před jeskyní Narození. Žádný mramorový portál. Brána k jeskyni je jen 130 cm vysoká. Kdo chce dovnitř, musí na kolena. A jenom tímto krokem pokory je možné dojít tam, kde stříbrná hvězda ukazuje místo na podlaze, kde Ježíš člověčenství naše ráčil vzít na se. Zde začalo vyučování o Boží lásce, která lidem umožňuje žít v pokoji. Vryjme si tedy do mysli, do srdce, tyto dva nápisy nad letošním betlémem: Člověče, dělej to jako Bůh, staň se člověkem! Lidé, padněte na kolena před Bohem, a uchráníte se pádu do záhuby! Jinak to nejde, není pro lidstvo jiné cesty, než jak to zpívají nad Betlémem andělé: Napřed vzdej slávu na výsostech Bohu a potom bude na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Bůh nám dnes vychází vstříc až na práh našeho lidství. Prosme ho:

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Za Kristovu Církev, která dnes po celém světě slaví jeho narození, aby byla všude učitelkou lásky.

Za celé lidstvo, aby pochopilo, že k míru nevede rovnováha strachu a zbraní, ale rovnováha spravedlnosti.

Za vládnoucí politiky a mocné světa, aby si uvědomili, že i oni budou ze svého panování skládat účty Bohu i lidem.

Za nás, zde shromážděné, abychom pochopili a našli to, co je v životě nejdůležitější.

Za naše domovy, aby ve všech našich domácnostech vládla vánoční pohoda, veselí a radost.

Za naše zemřelé, aby měli účast na světle v náručí Stvořitele.

Pane Ježíši, u tvých jesliček poznáváme, že Boha nemusíme hledat kdesi daleko, někde vysoko. Že ty jsi Emanuel, tj. Bůh s námi. Chceme ti za to děkovat zde radostnou bohoslužbou a doma pokojným životem, a následovat tě tak v tvém člověčenství teď i na věky věků. - Amen.

Nebo:

Projevila se boží dobrota, která přináší záchranu všem lidem: dnes se narodil Spasitel, Mesiáš, Pán. Náš život je cestou k němu. Spolehněme se na jeho dobrotu, prosme za sebe i celý svět a volejme:

Za lidi, kteří touží po svobodě a důstojném životě; a také za ty, kteří spoléhají na Boha, i za ty, kteří ho hledají.

Za rodiny, jejichž členové jsou si o svátcích zvláště blízko; především prosme za ty rodiny, ve kterých dochází ke konfliktům a hádkám.

Za lidi, kteří v těchto dnech nemají nikoho, s kým by mohli slavit a radovat se; a také prosme za všechny, kteří se snaží lidem na okraji společnosti pomáhat.

Za sebe navzájem – za ty z nás, kteří jsou naplněni radostí a nadějí; za ty z nás, kteří žijí v pochybnostech a beznaději; a za ty z nás, kteří hledají skutečné štěstí a život v pravdě.

Bože, ty znáš nouzi světa, proto ses stal člověkem, jedním z nás. Spoléháme na to, že jsi nám nablízku ve svém Synu i v lidech, našich bratřích a sestřích. Proto tě chválíme a děkujeme ti nyní i vždycky a na věky věků. - Amen.

Nebo:

Vtělením svého Syna vzal Bůh lidský život se všemi jeho bolestmi, radostmi i hříšností za svůj. Proto s důvěrou v jeho lásku prosme za Církev i svět.

Za křesťanské církve: zachovej je, Bože, ve svém jménu a sjednot' je u stolu svého Syna.

Za všechny národy: dej, ať žijí v pravém míru, svobodě a hojnosti.

Za všechny trpící: otevři naše srdce i ruce potřebám bližních.

Za opuštěné a nešťastné lidi: buď ty sám jejich posilou a útěchou.

Za rodiny: dej jim opravdovou lásku a také sílu k vzájemnému odpuštění.

Za sebe navzájem: vyslyš i prosby, které zůstávají nevysloveny v našich srdcích.

Bože, ty ses ve svém Synu sklonil k lidem. Vyslyš naše prosby, neboť jsme shromážděni v jeho jménu. On s tebou a Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

MODLITBA NAD DARY

O slavnosti narození svého Syna přijmi, Bože, oběť, která je dokonalým usmířením za naše hříchy i naplněním naší úcty k tobě. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 3. O NAROZENÍ PÁNĚ

Vztah mezi Bohem a lidmi, vytvořený vtělením Slova

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť jeho příchod nám navždycky otevřel cestu k tobě: Tvé věčné Slovo přijalo naši slabost, tvůj Syn se stal jedním z nás; naše lidství vstoupilo do tvé slávy a náš smrtelný život se stal nesmrtelným. A proto se připojujeme ke zpěvu andělů, spolu s nimi tě chválíme a oslavujeme a radostně voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Žl 98,3

Všechny končiny země uzřely spásu našeho Boha.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Milosrdný Bože, tys nám poslal svého Syna, Spasitele světa, a jeho narození je počátkem našeho zrození k božskému životu; doved' nás skrze něho až do věčné slávy. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ

Dobře víme, že smysl vánoc nespočívá v pocukrované sentimentální společenské chvíli jednoho večera a dvou následujících svátků, v konzumaci pokrmů a televizních pořadů. Smyslem vánoc je přece nezměrná láska Boha k člověku, člověka k Bohu a vzájemná láska mezi lidmi. Zamysleme se nad tím, jak snadno bychom mohli skončit u první mylné varianty smyslu vánoc tak, jak se to stalo mnoha lidem v době Kristova narození: Ti, kdo Mesiáše čekali, nepoznali ho a odmítli, ba naopak ti, u kterých se zdálo, že nemají šanci, zakusili velikou radost ze setkání s ním; ti, kdo byli v teple svých domovů, se náhle ocitli mimo, uzavřeni do svého sobectví, a ti, kdo byli venku, našli ráj: společenství s Bohem v malém dítěti; pro jedny se den změnil v noc násilí, pro druhé se noc naplnila světlem. A konečně ti první žijí ve stálém nepokoji, druzí už uslyšeli zvěst o pokoji. Ke které skupině patříme my?